

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

Veszedelmes játék.

Egész Közép-Európában nincs ma már egyetlen-egy nemzet sem, a mely népeit ki rekesztette volna az alkotmány sáncaiból, csak is Magyarország. Az igaz, hogy vannak még nemzetek, akik az általános és titkos községenkénti választást nem léptették életbe, de tény az, hogy a választói jogot még is annyira kiterjesztették, hogy a munkás nép képviselheti magát a parlamentbe, még nállunk éppen a munkás nép nincs képviselve a mostani választási jog és választási rendszer mellett.

Bizonyos, hogy olyan szűk keblűen nem járt el egész Közép-Európa a munkás néppel szemben, mint éppen a mi országunk, melyet a legalkotmányosabb országnak tartanak, természetes, hogy nem mások: hanem mi magunk.

Valóban paródiája a szabadelvű eljárásnak az a szendszer, melyet éppen a különböző szabadelvű címet viselő pártok 67 óta, tehát 38 éven keresztül követnek, midőn nem csak az egyszerű munkás embereket, hanem még az intelligenciát is kizárták az alkotmány sáncaiból valószínűleg azért: mert attól

féltek, hogy abban az esetben, ha a választási jogosultságot a közép-osztályra is kiterjesztik, a hatalomban tultengő vagyonos és tőkepenzések leszoríthatnak és az igazi népképviselést jut érvényre.

A szociáldemokraták, köztük az újjászervezett szociáldemokraták voltak az elsők, akik városról-városra, falurol-falura, sőt a pusztákat is bejárva hirdették az eszmét, hogy az alkotmány sáncaiba a népet be kell vinni és az osztály uralomnak, az osztály parlamentnek véget kell vetni, be kell hozni az általános és titkos választási jogot és ezáltal megteremteni az igazi népképviselést.

E hatalmas fáradságot nem ismerő agitációnak az lett az eredménye, hogy maguk a kiváltságosak be látták, hogy a népek millióinak meg kell adni azt a jogot, melytől edig megfosztották, ezekkel a szociális követelésekkel le kell számolni.

Ez a tudat, ez az eszme nem csak a pártok keretében vert már gyökeret, hanem a kormányok is belátják, hogy a népek millióit megfosztani emberi, honpolgári jogaitól nem lehet: hanem meg kell adni azokat a jogokat, melyek

minden felnőtt honpolgárt megilletnek, meg kell adni az általános és titkos választói jogot.

Ma már ott állottunk, hogy ezután a jog után csak a kezünket kellett volna kinyújtani, csak el kellene fogadni és amiért egy negyedszázad óta küzdünk, megvalósult volna.

Igen ám: hanem éppen ezt nem akarják azok, akik ezeket a jogokat, melyek Magyarország minden honpolgárát megilletnének, 38 éve monopolizálják éppen úgy, mint az állam monopolizálja a dohány és a só elárusítását.

Azoknak a sötét alakoknak az ivadékaik, akik a Rákóczy szabadságharc idejében a szabadság leverésére szövetkeztek a császáriakkal, akik elárulták Rákóczyt csak azért, hogy a szabadságot elnyomják és a nagy fejedelem elkobzott vagyonán megosztzkodjanak. Akiknek elődei 1849-ben térdre csuszva esdekeltek az orosz cár előtt, hogy segítsen az osztráknak levérni a magyar szabadságharcot, akik kezébe adták Haynaunak a bresciai hiénának a kötelet, a pallast, a golyót és rabláncot, arra a hirre, hogy a népnek jogot akarnak adni, mint a kísértetek jelennek meg a

T Á R C A.

A kétféle nóta.

Irta: Gárdonyi Géza.

— Folytatás. —

Öreges hangon dalolt és fatűdővel; de a pipájával vidáman integetett hozzá, és két öreg szemében az ifjuság tüze lobogott.

János is vele danolt. Nem ismerte ugyan ezt a régi nótát, de az első szótagról kitalálta a másodikát, s mikor ismételték a nótát derekától, János az arany messzőnél ledurrantotta a süvegét a földre.

No ilyen vigan voltak.

— Hej Jancsi, — mondotta azután az öreg, mikor pihenést tartottak, — mikor én olyan fiatal vótam... De mán a régön vót.

S mikor azt mondta: fiatal vótam, — végighuzta az ujjá közt a bajuszát.

Még tán szeretője is vót kendnek? — kiáltott Jancsi.

S röhögött.

Ez a százéves tőpörtyű! Ez a kis pulykaorru szemöldökteleen torzember, hogy ennek szeretője volt!

— Talán az is vót, — felelte elmélázva az öreg.

De nem sokáig időzött ennél a gondolatnál, hálás tekintet vetett Jancsira és szólott:

— Ha veled most nem találkozok Jancsi, bizony kieyett volna a farkas a csizmámbul.

— Fenét ette volna. Mit övött volna kendön?

— Nono, — szólott az öreg, szereti az a csontot is.

— Nem gondóta kend igaze, hogy ilyen jól élünk ma!

— De nem ám.

Ittak sűrűn és nagyokat. Az öreg arca kirózsásodott, s két öreg kék szeme hálásan sugárzott Jancsira.

— Hallod-e Jancsi, — mondotta a fazekat letéve. Neköd hagyom én a fődemet. Nem sok az igaz, — folytatta a pi-

páját kiveregetve, — csak két hód: de az is valami.

Szava ünnepiesen hangzott, és az arca méltóságos kifejezést öltött.

Jancsi az örömtől szinte megrettenve nézett reá.

— Igazán bátyám? Nem szógáltam én arra.

— Hát kire hagyjam? Se fiam, se lányom, sömmi rokonságom. Most fizetnek érte negyven forintot. Az is valami.

— Ajnye bátyám, Márton bátyám, szólt elérzékenyülten Jancsi.

És meghatottan pislogott.

— Neköd hagyom a házamat is, — folytatta nekitüzesedve az öreg. Igaz, hogy rossz ház, de ha a tetőt mögcsináltad, te is ellakhatsz benne.

— Kedves Márton bátyám... felelt most már könnyezve Jancsi.

— Sohse hálálkodj.

— De kedves bátyám... hogy szógajjam én ezt mög?

— Pizöm is van valamelyes, — folytatta at öreg a pipáját újra töltve. Pizöm is van neköm.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutus bajainál, valamint idült bronchitis, számarhurut és különösen lághadazóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli cöggel legyen ellátva

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

küzdőtéren, hogy a népjogát ismét elárulják, elkobozzák.

Igen, ezek a szabadság orgyilkosai ma már nem hóhérral, pallossal és kötéllel lépnek elő: hanem nemzeti jelszavakkal, nemzeti mezben iparkodnak a nép szívéhez jutni, hogy maga a nép vesse el magától holmi fabatkát sem érő nemzeti jelszavakért azokat a jogokat, melyekért a nép igaz felkent bajnokai egy negyedszázad óta küzdenek.

Elytársak, szociáldemokraták legyetek résen! Vigyázatok! Az eszme, melyért annyit küzdöttetek, mely ma már érett gyümölcs hullana ötletekbe, az általános és titkos községenkénti választói jog veszedelemben van.

Árulókkal, Ocskay brigadériusokkal vagyunk körülveve, akik titokban a reakció szekerét tolják.

Veszedelemes játékot üznek velünk! Azt akarják, hogy magunk mondjunk le azokról a jogokról, melyért annyit küzdünk.

Nem szociáldemokrata az, aki elsősorban nem az általános és titkos választói jogot akarja kivívni!

Ha azt kivívtuk, le döntjük az osztály parlament falait és egymás után fogjuk megvalósítani azokat a szociális reformokat, melyet az újjászervezett szociáldemokrata párt zászlójára irt.

Tartsatok ki a zászló mellett és akkor győzni fogunk!

— **Népfeljegyzési actió.** Tömörkényi község érdemes jegyzője: Keviczky Sándor, kire büzkén hivatkozhatunk, mint városunk szülöttére, olyan mozgalmat indított, mely rövid idő alatt az egész ország lakosságát tette fogja indítani, mely actió érdemes arra, hogy a Tömörkényi községhez hasonlóan más községek csatlakozzanak a mozgalomhoz.

— Pize is van?

S János olyan csodálkozó nézéssel bámult rá, hogy a pipa majd kiesett a szájából.

— De van ám, — szolt szinte kevélyen az öreg. Van egy pár száz forintom.

— Möggájjunk csak, — szolt Jancsi nagyot nyelve. Ivott-e kend valaha tokaji bort?

— Tokajit?

— Azt.

— Nem ittam én soha.

Jancsi fölugrott és kapta a gyertyát. Lefordult nagysebesen a pincébe.

Egy pókhálós sárga palackkal tért vissza. A fazékban maradt ürmöst kilocsantotta a földre. A palack nyakát leütötte. A tokajit beleöntötte a fazékba.

— No ezt kóstolja mög kend!

Az öreg két kézre fogta a fazekat. Nézett rá nagy áhitattal. Aztán fölemelte és megszagolta. Belekóstolt. Arca szinte átszellemült. A levegőbe nézett. Aztán újra ivott.

— Ez mán tözsi, — mondotta olyan hangon, a mellyel inkább azt lehetett volna mondani: Gloria in excelsis Deo. De az öreg nem tudott latinul.

Arról van szó, hogy a nagy latifundios uradalmak tulajdonosai, óriási kiterjedésű birtokaikat, eddig nagy bérlőknek adták ki, haszonbérbe, még pedig holdanként csekély összegért. Ezek a nagy bérlők azután jó nagy részét a bérelt birtoknak, kicserélték a szegény földmivelő népnek háromszoros árban, úgy annyira, hogy a ki haszonbérrelt birtok jó nagy része a bérbe vevőnek ingyenben esett: mert az egyes szegény alhaszonbérbe vevők az egész haszonbért kifizették.

Tömörkényi község érdemes jegyzője Keviczky Sándor, most egy memorandumot dolgozott ki, melyben egyrészt a vármegyéhez, másrészt az ország irányadó férfiaihoz appellál, hogy eszközölnék ki, miszerint ezután, a nagy latifundios uradalmak tulajdonosai, ne a gazdag nagy bérlőknek, kik a bérleten nyerekednek: hanem a községeknek adnák ki haszonbérbe és a községek egyes szegény földmives embernek osztanák ki csekély haszon mellett. Így azután a községeken és a szegény földmives embereken is segítve lenne.

Ebben az ügyben a m. hét folyamán lent járt a kerület érdemes képviselője: Mezőfi Vilmos elvtárs, Gyárfás Emil elvtárs társaságában.

Igy azután remélhető, hogy az ügy rövid idő múltán a vármegyére és a kormány elé kerül. Amennyiben pedig a nagybirtokosoknak tökéletesen mindegy, akár a nagy bérlők, akár a községek fizetik a haszonbért, ha csak a rossz akarat vagy egyéb ilyen körülmény közbe nem lép, a mozgalomnak sikerülni kell.

Keviczky Sándornak, Tömörkényi község tevékeny jegyzőjének pedig ezen igazán nagyszabású és emberbaráti, szociális eszmének a keresztülviteléhez szerencsét kívánunk, de egyszersmind biztosítjuk, hogy ezt a nemes emberbaráti actiót tőlünk kitelhetőleg támogatni fogjuk.

János képe sugárzott az örömtől és a büszkeségtől. Ő is jót húzott a tokajiból s mivelhogy ő se tudott latinul, ő is csak azt mondta:

— Ez mán tözsi.

A parázs mellé tolta a fazekat.

Az öreg arca piros volt, mint a pipacs. Megint följebb taszította a süveget és két könyékre dőlve vidám képpel dűnyögött valami régi melódiát.

— Hallod-e Jancsi, mondotta a nótát abba hagyva, van neköm egypár tallérom is. Hóttom után az is a tied!

— Igyék edősapám. Engedje mög kend, hogy edősapámnak mondjam.

— A tallér van vagy háromszáz. Az el van ásva. De erről ne beszélj.

— Dehogyan beszélök edősapám. Mögházasodok, ha akarja kend, oszt mindönnap bablevest főzetök kendnek, kolbászot. De azt csak télön lehet, — tette hozzá igazító hangon.

— A tallért egy rossz korsóba raktam, felelt rá az öreg pipára gyujtva. Halálom után mögtanálod, majd mögmondom, hogy hun. El ne felejtst.

— Ha akarja kend hát bort is iszunk

A pálinka.

A mi a pálinkát tulajdonképp kedvelté teszi, az a benne levő szesz; ez pedig nem egyéb, mint erjedés által elyaltított cukor. Mindazokból a növényekből, melyek keményítőt tartalmaznak, szeszt is lehet készíteni, mert alkalmas eljárás által a keményítőtől mézga, ebből cukor és a cukorból szesz válik. Testünknek tehát a szesz nem nyújt több tápanyagot, mint a cukor, a melyből a szesz származott; azonban vannak oly tulajdonai, melyekkel a cukor nem bír s ezek teszik azt épp oly kedvelté, mint veszélyessé.

Nagyon csekély adagban élvezve gyógyszerként hat a testre, nagyobb adagban pedig oly hatású, mint a mérge; nem kell tehát csudálkozunk, ha egy részről nélkülözhetetlennek tartatik, más részről pedig teljesen elítéltetik. Élvezetének legnagyobb veszedelme pedig abban rejlik, hogy habár nem tápszert, az élvezőknek mégis a hiányzó táplálék bizonyos pótlékként szolgál és gyakran a legolcsóbb és leggyorsabb hatású pótlék, melyre a szerencsétlen éhező szert tehet. És élvezete éppen azért tartozik a legveszélyesebb gyengeségek közé, melyek a szerencsétlen embereket valaha érhetik.

A pálinka hatása sokban megegyez a kávéval. Meg van az a tulajdonsága, hogy kis adagban bevéve szaporítja az emésztő nedveket. Ingerli a gyomor falait, hogy kiválják belőle az a nedvesség, melyben az ételek felolvadnak. Ha szalonnát ettünk, az beburkolja gyomrunkban az edelt, s minthogy a gyomornedv a zsíradékot nehezen oldja fel, a bevett edel emésztetlen marad és a táplálkozás hiányosan megy végbe. Az emésztést tehát csak elősegíthetjük, ha a gyomrot több emésztőnedv elválasztására ingereljük, a mit teszünk is fűszerek által, a mikor például paprikát vagy borsot hintünk a szalonnára vagy sonkára. A paprika maga nem oldja fel az edelt, hanem izgatja a gyomrot éppén úgy, mint a nyálka mirigyeket s ez által szaporítja a feloldó nedvet, mely az emésztést eszközli.

Egy kis pálinka kóvér táplálék élvezete után hasonló hatású és e szerint egy nemét képezi az orvosságnak s habár minden embernek arra kell is törekednie, hogy gyógyszerre ne szoruljon, azonban a gyógyszer mégsem szabad elítélnünk, hanem a vigyázatlanságot és az elbizakodottságot, mely oly állapotba juttat, hogy gyógy-

mindönnap. De akkor a pap szógátját nem hagyhatom el.

— Azt ne is hadd fiam.

— Kendé lögyön az első szoba. Az Örsze gondozza kendöt. Én csak hálni járok haza.

— Aranyam is van egypár. Nem sok, csak három. Mögtanálod azt is a talérok között. Bele van csavarva söllyőmpapirosba.

— Igyék edősapám, kedves edős apám.

Az öreget nem kellett biztatni. Ivott.

— Husz évet fiatalodtam ettül a bortul, mondotta jókedvűen.

— Elvöszöm Örszit, beszélt boldog arccal Jancsi, Szekeres Örszit. Möglássa kend, hogy olyan asszony lösz abbul, hogy, hogy, hogy...

És fölkiáltott:

— Ej edősapám, áldja mög az Isten kendöt mindön szép áldásával, hogy csokoljam mög a képit kendnek!

A két ember összecsókolódzott. Jancsi azután megint a fazékért akart nyulni, de a fazék feldől, s eloltotta a tüzet erős sustorgással.

(Vége köv.)

A női szépség

Kapható vagy postán megrendelhető:

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb a Balkányi-féle

Kamilla-crème.

Egy tégely ára 1 korona.

Balkányi Lajos a „Mégváltó“-hoz címzett gyógyszerárában Csongrádon.

szerhez kényszerülünk nyulni. Azért tehát helyesebb, ha inkább a nagyon zsíros tápszerek ellen kardoskodunk; de ha már az ilyfélével túlságosan megtömtük gyomrunkat, akkor egy kis adag pálinka élvezete ellenszer gyanánt szolgál.

Van azonban a pálinkának egy másik hatása is, mely élvezeténél igen jelentékeny.

A pálinka szesze rögtön bevegül a vérbe, ezután hat az agyvelőre és az idegekre, fokozott tevékenységre ingerelvén ezeket. Minthogy a velőidegre is hat, gyorsítja a vér körfolyását; azonban a vérnek gyorsabb keringése, az egész testnek gyorsabb életműködését is eszközözi. S, ez a szertelen gyorsítása az életműködésnek okoz napjainkban igen sok bajt. — Mintha derekán gyujtanak meg az életfáklyát, hogy minél gyorsabban elégjen!

A bor felvidítja az ember szívet, de a bor sem egyéb szesztartalmu folyadék. A mi a borban felvidítólágg hat, az abból az anyagból származik, mely a pálinkában is jelen van.

Ez a kifejezés: „felvidítja az ember szívet, nem mást jelent, mint fokozza a munkakedvet, felvidít, erősíti a bágyadatot, akár a testben, akár a lélekben mutatkozik lankadtság s mindkettőt gyorsabb tevékenységre ösztönzi. A pálinka, igen kis adagban használva, szintén olya hatása, mint a bor; s azért nemcsak az emésztésre, hanem a lankadtság ellen is gyorsan segítő gyógyszer.

Azomban ez esetben is teljesen igaz, hogy ez a felvidulás magában véve nem valóságos nyereség. A kimerültségen és fáradtságon legbiztosabban vidítjuk fel magunkat, később annál nagyobb kimerültség áll be, s ebben elvezjük azt, a mit a mesterséges felizgatottság által nyertünk. Azonban gyakran fordulnak elő az életben esetek, midőn nincs időnk az erők természetes visszapótlását bevárni és előnyösebb a megkezdett munkát egyfolytában bevégezni, hogy azután annál tovább nyugodhassunk. Ily esetekben megmagyarázhatni, miért nyulunk meserséges felvidüléshez; s valóban, az ily eszközt némely esetekben nem lehet elitélnünk.

A pálinka veszélyessége abból áll, hogy jó tulajdonai és előnyös hatásai gyorsan mutatkoznak, míg veszélyei csak később jelenkeznek.

A ki egészségét fentartani akarja, nem szabad a természetet folyton mesterséges eszközökkel segítenie; különben ezáltal csak elzibasztatjuk tevékenységét.

A mely szegény munkás ember annyira hozzászoktatta gyomrát ehhez a segédeszközkhöz, hogy gyomra másképp nem is emészt, ha belátja is a veszélyt, már nem képes visszalépni s lesz belőle iszákos. Sajnos a pálinka oly szomorú pótlék és takarékszer, mely csak arra szolgál, hogy a szerencsétlent anyagilias szellemileg teljesen tönkregtegye.

UJDONSÁGOK.

— **Tisza—Duna csatorna.** Mint örömmel értesülünk, a Tisza—Duna csatorna kiépítése érdekében Dr. Hollósy Istvának sikerült a felső tiszai vármegyék érdeklődését is megnyerni, akiknek képviselőiben Dr. Horváth József szabócsmegegyei nagybirtokos, továbbá Gustu Kálmán mérnök, a Tisza—Duna kiépítésének legelkessebb hívei megígérték, hogy jövő vasárnap tartandó népgyűlésen részt vesznek. Ez alkalommal azzal is tájékoztatást fog nyerni a közönség, hogy a mai áldatlan politikai helyzetnek mi a tulajdonképeni forrása, s miként lehetne az elhagyott és elnyomott szegény emberek sorsán segíteni.

— **Megfellebezett határozat.** Csongrád község azon határozatát, melyben kimondotta, hogy a villanyvilágítást a szentesi villanytelep segítségével valósítja meg, Dr. Szarka Mihály ügyvéd községi képviselő megfellebbezte.

— **Az általános szavazati jogért.** A »Csongrádi munkás önképző kör« elhatározta, hogy december 19-ike előtt az általános és titkos választó jog érdekében erős mozgalmat indít. A Csongrádi munkás önképző kör tagjai egyszersmind újjászervezett szociáldemokraták, kik mint ilyenek, a szociális eszméket nem engedik háttérbe szorítani, holmi üres ígéretékért.

— **Az igazság.** Aki arról akar meggyőződni, hogy milyen Magyarországon a pártatlan igazság, olvassa el a budapesti kir. törvényszék, mint sajtóbiróságnál Olay Lajosnak Pályi Ede dr. hírlapíró ellen folyamatba tett sajtóügyi tárgyalását, midőn Doleschált elnök a vádlottat annyira fagadta, hogy az alig juthatott szóhoz. — Hát annyi bizonyos, hogy ebben a koalíciós világban, ha valaki nincs egy véleményben a koalícióval, jobban teszi, ha elmegy Kókákóra zabot hegyezni.

— **A csongrádi építő munkások** a múlt vasárnap igen sikerült kedélyes estélyt rendeztek. Az estélyen az intelligencia több tagja is részt vett.

— **Drágább lesz a petroleum.** Bécsből jelentik: A petróleumkartell elhatározta, hogy a kontingenst novemberre 12 százalékból állapítja meg és az árakat az összes relációkban 1 koronával fölemeli. Az ár-emelést egyfelől a piac általános helyzetével, más felől az üres hordók árainak drágulásával indokolják.

— **Sok a burgonya.** Nagy az örömmük az árvamegyei tótockáknak. Szvatopluk utódjaira nagyon rámosolygott az idén a szerencse. Mint Alsó-Kubinból jelentik, oly nagy volt krumpli termésük, hogy nem tudják elfogyasztani és legközelebb már gyárat állítanak fel, a mely burgonyalisztet gyárt az árvamegyei földek bő krumpliterméséből.

— **Pisztráng a Tiszában.** Már az többször megtörtént, hogy a Tiszából, Angolnát fogtak ki a halászok, de arra egy halász sem emlékszik, hogy valaha pisztráng került a hálóba. A múlt vasárnap egy halas kofa kosarába a keszegek között, egy veres petyes halat bámultak, melyről nem tudták a halászok sem megállapítani, hogy miféle. Éder János tanár véletlenül oda vetődött és felvilágosította őket, hogy az pisztráng. Nyomban meg is vette 20 fillérért. Ebből az látszik, hogy a pisztráng nem csak patakokban; hanem ha gondoskodnának róla a Tiszába is tenyészne. Ajáljuk a Középtiszai halászati társulat figyelmébe.

— **Mire jó a gőzfürdő.** Csongrád lakossága még el sem tudja gondolni, hogy a gőzfürdő által milyen előnyökhöz jutott, mivel a gőzfürdő ártézi vize, gazdag kén tartalmánál fogva, valóságos gyógyhatással is bír. Használata által, már eddig is többen gyógyulást találtak köszvényes, reumás fájdalmaikra, nyilamlás, hát és gerinc fájások eseteiben stb. Egészséges ember is, ha talán kellemetlenül érzi magát — nem tud jóízűt enni, inni, vagy aludni. Használjon csak egy gőzfürdést: utána jól masszíroztassa meg magát. A fürdés után mintha újra született volna, jobb érzülete, alvása, étvágya, feltétlenül be fog következni. A kellemes fürdés által szabadulunk meg leghamarabb és legkönnyebben, a jóízű mulatozás, lumpolás okozta mámorától is. Ugy tudjuk a fürdőtulajdonos most előnyös gőzfürdőjegyeket is bocsájtott ki. Amennyiben ezentul 5 drb. jegyet, egyszerre váltva — 40 krajcárjával, (80 fill.) lehet a fürdő melletti Tóbiás-féle, liszt és és fűszerkereskedésben kapni. Akiknek még eddig nem volt alkalmuk, a csongrádi igen szép gőzfürdőben megfürödni. Nem látták ennek belső gyönyörű berendezését és felszerelését. Ne mulasszák el a legelső alkalmat arra felhasználni. Szedjék magukat öten össze, mert így 5 drb. jegyet 40 krajcáros kedvezményes árban kaphatnak. Siessen abban megfür-

deni a ki teheti, a városnak minden polgára, mert az bizonyos: hogy a kellemes, jó fürdés és testünk tisztán tartása által, csak egészségünket ápoljuk és életünket hosszabbítjuk meg. A fürdő vendéglő vezetése is egy igen ügyes vendéglőre van bízva, hól nagyon jó és izletes villás reggelit és minde időben, hideg vagy meleg-ételeket, kitűnő italokat, igen jutányos árban lehet kapni.

— **A községi villamos telep létesítésére** felhívott cégek arra kérték a várost, hogy az ajánlattételre megszabott határidőt e hó 30-ig hosszabbítsa meg, mert néhány pályázó cég a motorikus előállítás különböző módszerét próbálja ki annak megállapítására, hogy a gőz-, gáz- vagy hő gazdaságosabb-e az erőfejlesztéshez.

— **Lopások.** Fűri Mihály nagyréti lakostól a f. hó 23-án éjjel 2 ludat loptak el 10 korona értékben. Az ismeretlen tolvaj után nyomoz a rendőrség. — Almási Jánosné fia a héten hazulról egy kenyér abroszt lopott és azt Horváth Pálné Presir Rozának adta el, aki azt visszaadni nem akarta. Az eljárást megindították ellene.

— **Rendőri hírek.** F. évi okt. hó 17-én Szabó Béla szentesi lakos házasság szédeltő lopás miatt az itteni rendőrség letartóztatta, nevezett midőn látta, hogy nem lesz szabadon bocsátva, hanem a bíróságnak lesz átadva, egy becsempészelt üvegdarabbal összedarabolta a karját, most panaszt emelt a rendőrség ellen, azt állítván, hogy a sérülést azok ejtették rajta. A vizsgálatot ez ügyben a csongrádi kir. járásbíró tartja. — Panasz tétetett, hogy a bolgárok ártézi kutjának vize nincs a megengedett csatornán levezetve, hanem az az uton keresztül a holt Tisza-mederbe folyik, melynek következtében a mederbélők megkárosodnak. Az előjáróság elrendelte a vizsgálatot. — D. Gy. a f. é. okt. 28-án egy fekete bőrtárcát, több osztályorsjegyet és egyéb fontos iratokkal elvesztett a szőlők közt. Megtaláló a rendőrbiztosnak adja át s jutalomba részesül.

Nyiltér.

E rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a Szerk.

Tudomásul.

A napokban hallottam, hogy azt a téves hírt terjesztették rólam, hogy én f. hó 13-án éjjel mulattam és reggel zenével kísértetem volna magamat, ami a valóságnak, nem felel meg.

A tényállás a következő. A főnt nevezett reggelén a Farkas Ignácz ur tulajdonát képező gőzfürdőbe indultam, az uton talákoztam Blázsik Tamás urral, aki jókedvből karon fogott és vissza huzott, miután a feltűnést elkerülni óhajtottam, vissza mentem vele.

Kijelentem, hogy én nevezett urral nem mulattam, de egyáltalán semmi mulatni vágyó kedvem nem volt, annál kevésbé pedig arra, hogy zenével kísértetem volna magamat.

Csongrád, 1905. november 24.

Reich.

Felelős szerkesztő: Éder János.

Társzerkesztő: Holló Adolf.

Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

A híres Angyal készítmények:

Angyal-köszvényeszer (egy üveg elhasználása után biztos hatás) üvege 2 kor.

Angyal-kenőcs (bőrviszketeg, bőrkütiés ellen) tégelye 3 kor.

Angyal-fagyoszer (fagydaganatok ellen) üvege 2 kor.

Számtalalan hálalevél. — Raktár Ausztria-Magyarország részére az egyedüli készítő: **Angyal gyógyszer-tár Hatvanban.**

Postai szétküldés naponta!

Olesó bevásárlási forrás.

Hat személyes étkezéslet finom porcellánból csinos virágfestéssel 26 darabból ára 6 frt. Ugyanez préselt alakban hosszukás leveses tálal remek festéssel, dusan aranyozva ára 7 frt. A legfinomabb festéssel 8 frt. 6 személyes étkezéslet 40 darabból rococo alak hosszukás tál, arannyal finom virág festéssel 13 frt 50 kr. 6 személyes kávékészlet virág és arannyal kidolgozva ára 2 frt 80 kr., teás 3 frt 20 kr., fekete kávékészlet faragott fatálcával együtt 2 frt 90 kr. Mosdó készlet már 4 frt 50 krtól kezdve. Finom vizes pohár homályos csikkal 5 1/2 krajcár, boros 4 1/2 krajcár. Mindenféle elképzelhető tárgy, üveg, porcellán és maiolkában óriási választékban rendkívül olcsó áron. Mindezt az óriási forgalom, vagyis nagy bevásárlások folytán tehetjük, mert elvük csekély haszon és nagy forgalom. Kelengye berendezéseknél felette nagy árkedvezmény és ingyen csomagolás és láda. Aki Szegedre jön, el ne mulassa cégünket felkeresni, hogy meggyőződést szerezzen személyesen az árak jóságáról és azok olcsó árairól. Aki akadályozva van Szegedre jönni, annak szívesen megküldjük varuton a megrendelést, ha az áru színe és ára közölve van. Utánvétel mellett 100 és 100-éle újdonságok vannak raktáron. Étkészletben 200—300 minta van állandóan. A felette olcsóság abban is rejlik, hogy saját házukban vagyunk, kis költséggel dolgozván. A vétel nem kötelező. Mindenki saját érdekében jár el, ha Szegeden meglátogat. Becses látogatását kérve

Ivánkovits Károly és Fia

Szegeden, Belváros, Oroszlán-utca 16. Mihályi »Kecskéhez« címzett dohánytőzsde közelében.

Ebéd és vacsora **kitűnő főzése.**

Alulírott tisztelettel értesítem Csongrád város mélyen tisztelt uri közönségét, hogy **házaknál vagy lakodalmakban a**

FŐZÉST

és izléses tálalást jutányos díjazás mellett bármikor elvállalom.

A kitűnő főzést és izléses tálalást a fővárosi előkelő családoknál sajátítottam el.

Becses pártfogást kér

kiváló tisztelettel
Mészáros Józsefné,
főzőnő.

3—2

Lakik Jókay-utca 13. szám a. Vályi Ferencnél.

!! Figyelem !!

Küry Klára, Komlóssy Emma stb. neves művésznők által állandóan használt, Franciaországban kitüntetett s legjobbnak elősmert:

- a Janovitz-féle Gyöngy-crème, tégelye 1 K;
  - a Janovitz-féle Gyöngy-szappan, darabja 80 fill;
  - a Janovitz-féle Gyöngy-pouder (rózsa, fehér és krém-színben) doboza 1 kor;
  - a Janovitz-féle Gyöngy-arcvíz üvegeje 2 k. 50 fill;
  - a Janovitz-féle Gyöngy-kézfimozító üvegeje 70 fill;
  - a Janovitz-féle Gyöngy-szájvíz (a szápadlás, foghús és fogak erősítésére) üvegeje 1 kor. 60 fill.
- Kaphatók az egyedüli készítő »Agyal« gyógyszer-tárban, Hatvan.

Discret postai szétküldés naponta.

„MAYER“ gépgyár

vas- és fémöntőde részvény-társaság **SZOMBATHELY.**
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

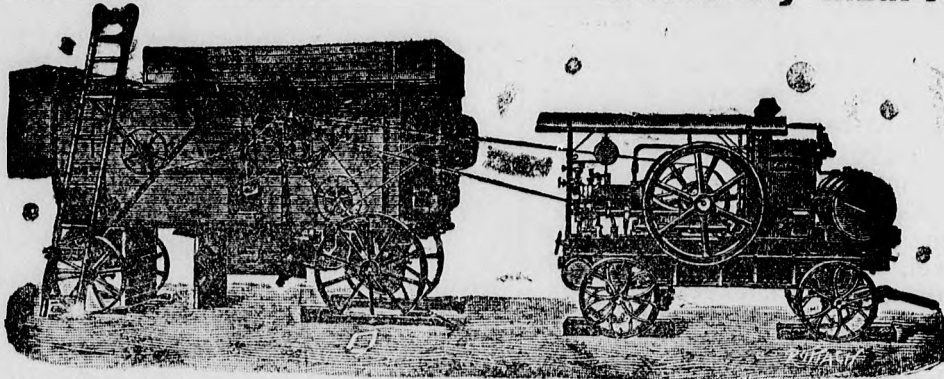
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, u. m. vetőgépek, szénagyűjtők, ekék, boronák, szecskavágók, répavágók, morzsolók és darálók stb. a legjobb kivitelben, ^{kitűnő} ^{szervezetű} Benzin- és szivó-gőzmotorokat ^{2—50} ^{lóerőig.}

Benzin-motoros eséplő készletek

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet: Új hengervezelek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szervezetű borprések, szőlőzúzók és szabad víznyomásu borsajtók.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Ujdonság! Ujdonság!

Kocsi

Acetylen-lámpák.

Gőzeke-, rúd-, Spritzbogen,
— asztali-, udvari-, kerti-, utcai-, istálló —

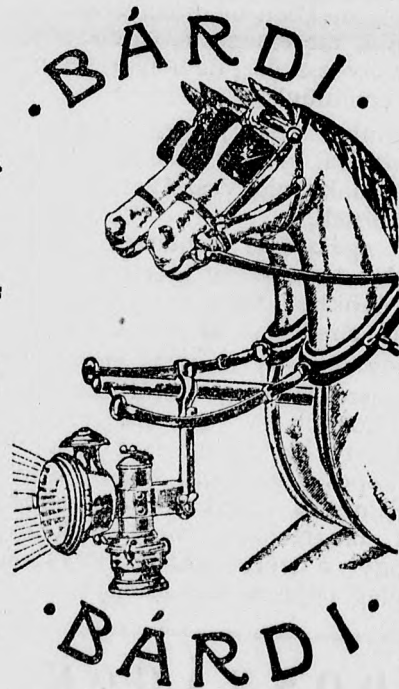
Acetylen-lámpák

Bárdy József

BUDAPEST,

VI., Gyár-utca 10.

(Andrássy-ut és Király-utca között.)

RADIUM AZ **Igmándi** keserűvizben.

Ártalmatlanná teszi, azonkívül gyorsan és alaposan eltávolítja a gyomorban és belekben fészkelő csiráját számtalan kezdődő komoly betegségnek, elejét veszi ezzel a kóroanyag elhatalmasodásának a szervezetben. — Megrögzöttebb gyomor-, bél- s egyéb belső bajokban mint ivókura rendkívüli gyógyhatású. — Csak a fele mennyiség veendő, mint a nem radioaktív hasbajtó vizekből szokásos, vagyis fél ivópozitívum. — Nagy üveg 50 f, kis üveg 30 f. —

Főszétküldés a forrástulajdonos: *Schmidlhauer Lajos* gyógyszerésznél Komáromban.

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1905.